

Monostori Judit

A gyermekes családok önkormányzati segítése

A rendszerváltás után gazdasági változások egyik súlyos következménye, hogy a társadalom a korábbinál lényegesen szélesebb rétegei szegényedtek el. A gyermekes családok, különösen a nagycsaládosok és a gyermeküket egyedül nevelők körében az elszegényedés mértéke jellemzően súlyosabb, mint más társadalmi rétegek esetében. Az életlehetőségek és ezzel összefüggésben az elszegényedés veszélye tekintetében a korábban is létező regionális egyenlőtlenségek felerősödtek, és kiegészültek településszintű esélyegyenlőtlenségekkel is.

Ezek a társadalmi folyamatok új kihívásokat jelentettek a szociálpolitika, és ezen belül a segélyezési rendszer alapelveinek gyakorlati működésének területén.

A segélyezési rendszer keretfeltételeit tekintve a rendszerváltás óta két lényeges változás történt. Az 1990-es önkormányzati törvény¹ a szociális segélyezéssel kapcsolatos szabályozási és finanszírozási feladatok decentralizálásának feltételeit teremtette meg. Az 1993-as szociális törvény², a miniszteri rendeletek és az önkormányzatok helyi rendeletei pedig a szociálpolitika oldaláról igyekeztek egy olyan segélyezési rendszert létrehozni, amely a korábbi – központilag meghatározott és finanszírozott feladatok teljesítésére épülő segélyezés – helyett megvalósítja egyes társadalmi rétegek, bizonyos élethelyzetbe került családok kiemelt, normatív támogatását, ugyanakkor az önkormányzatoknak lehetőséget ad arra, hogy azok a helyi sajátosságokat figyelembe véve, az általuk meghatározott jogosultsági feltételek mellett, az általunk meghatározott mértékben és módon segélyezzenek családokat.

Ezen az új keretek között mind a központi mind a helyi feladatvállalásban, szabályozásban kiemelt helyet kapott a gyermekek és a gyermekes családok támogatása.

¹ 1990. évi LXV. törvény a helyi önkormányzatokról.

² 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról.